

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

ÎNCHEIERE

cu privire la inadmisibilitatea recursului declarat de Andrei Țărnă, reprezentat de avocatul Miroslav Cauș,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Andrei Țărnă împotriva Marinei Țărnă, intervenient accesoriu Direcția de Asistență Socială și Protecție a Familiei Hîncești, cu privire la desfacerea căsătoriei, stabilirea domiciliului copilului minor și încasarea pensiei de întreținere pentru copilul minor, și cererea reconvențională înaintată de Marina Țărnă împotriva lui Andrei Țărnă, cu privire la stabilirea domiciliului copiilor minori, încasarea cheltuielilor de judecată și asistență juridică,

împotriva deciziei din 21 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău

*(Dosarul nr. 2ra-31/24
NR. PIGD 2-22004389-01-2ra-17012024)*

Recurs declarat după 01 septembrie 2023
Recursul nu se încadrează în temeiurile art. 432 din Codul de procedură civilă.

Judecătoria Hîncești, sediul Central, jud. I. Dadu,
Curtea de Apel Chișinău, jud. N. Budăi, I. Cotruță, I. Țurcan,

04 septembrie 2024

Examinând în lipsa părților recursul depus de Andrei Țărnă, reprezentat de avocatul Miroslav Cauș,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte*,

Ion Malanciuc,

Mariana Ursachi, *judecători*,

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 13 ianuarie 2022, Andrei Țărnă a depus cerere de chemare în judecată împotriva Marinei Țărnă, intervenient accesoriu Direcția de Asistență Socială și Protecție a Familiei Hîncești, cu privire la desfacerea căsătoriei, stabilirea domiciliului copiilor minori și încasarea pensiei de întreținere pentru copiii minori.

2. În motivarea acțiunii a invocat că, la 05 octombrie 2012, a înregistrat căsătoria cu Marina Țărnă (Sîli). În căsătorie s-au născut copiii minori *****, anul nașterii *****, și *****, anul nașterii *****, *****.

3. La moment, căsătoria este doar formală, fiecare are planuri separate de viață și nu mai există motive de a menține familia.

4. A indicat că în prezent, copiii minori locuiesc împreună cu el în Germania, ambii sunt atașați de tata, motiv din care consideră oportun de a stabili domiciliul acestora cu tata, fără a-i interzice mamei să contacteze cu copiii.

5. Reclamantul a susținut că, pentru întreținerea copiilor în vârstă de 3 și 7 ani, sunt necesare cheltuieli mari, deoarece copiii permanent au nevoie de hrană, îmbrăcăminte, educație. Astfel, pentru îmbrăcăminte și încălțăminte în sezonul de toamnă au fost necesare cheltuieli în jur de 4000 lei. Toate aceste necesități ale copiilor presupun cheltuieli financiare, iar reclamantul de unul singur nu poate face față tuturor cheltuielilor, motiv din care consideră necesar de a încasa din contul Marinei Țărnă pensia de întreținere în mărime de 2500 lei lunar, pentru fiecare copil.

6. Reclamantul a solicitat desfacerea căsătoriei, stabilirea domiciliului copiilor minori *****, și *****, cu reclamantul, încasarea din contul Marinei Țărnă în beneficiul său a pensiei pentru întreținerea copiilor minori în mărime de 2500 lei pentru fiecare, începând cu data depunerii cererii

de chemare în judecată și până la majoratul copiilor, precum și compensarea cheltuielilor de judecată.

7. La 16 iunie 2022, Marina Țărnă a depus acțiune reconvențională împotriva lui Andrei Țărnă, intervenient accesoriu Direcția de Asistență Socială și Protecție a Familiei Hîncești, cu privire la stabilirea domiciliului copiilor minori, încasarea cheltuielilor de judecată și asistență juridică.

8. În motivarea acțiunii a invocat că în luna octombrie 2021, aflându-se împreună cu soțul și copiii în Germania, au decis să se separe unul de altul. În luna ianuarie 2022, soțul de unul singur a plecat acasă în Republica Moldova cu scopul de a perfecta actele personale, însă, fără să o anunțe, a depus cerere de chemare în judecată cu privire la desfacerea căsătoriei, fapt despre care a aflat abia în luna martie 2022.

9. A menționat că, a rămas surprinsă de solicitările lui Andrei Țărnă, însă nu este împotriva desfacerii căsătoriei, deoarece familia nu mai poate fi păstrată. Ce ține de celelalte solicitări înaintate de către Andrei Țărnă nu este de acord.

10. Din luna octombrie 2021, relațiile cu soțul au început să se înrăutățească, nu găseau soluții comune pentru rezolvarea problemelor casnice, pârâtul făcea abuz de alcool și a supus-o violențelor fizice și verbale, odată fiind nevoită să apeleze la poliția locală din cauza comportamentului agresiv al acestuia față de ea și copii. Toate aceste fapte au dus la separarea lor din luna octombrie 2021. După revenirea din Republica Moldova, Andrei Țărnă a stat câteva zile cu copiii, după care a plecat definitiv la rudele lui în Italia, lăsând copiii minori la educația și întreținerea ei.

11. A indicat că fiul *****a finisat clasa a *****la școala din or. *****, regiunea *****, iar fiica *****frecventează grădinița din oraș. Dispune de locuință cu condiții bune de trai, este angajată la „*****” în funcție de *****. Împreună cu copiii au viză de domiciliu permanentă în or. *****. Copiii sunt sănătoși, iar datorită mamei au o educație bună și reușite la învățătură. De fapt, doar ea se ocupă de educarea copiilor, pârâtul era mai mult absent, fiind ocupat de lucrul și viața sa personală. Ultima dată pârâtul s-a văzut cu copiii în luna aprilie 2022. De când s-a separat de soț, ultimul i-a acordat doar suma de 250 euro pentru întreținerea copiilor. Copiii sunt atașați de mamă, întrucât s-au aflat mai mult în grija ei și, luând în considerație inclusiv vârsta fragedă a acestora, consideră necesar de a stabili domiciliul copiilor împreună cu mama.

12. Reclamanta a solicitat stabilirea domiciliului copiilor minori ***** și ***** cu mama și încasarea din contul pârâtului a cheltuielilor de judecată și asistență juridică.

13. La 01 noiembrie 2022, Andrei Țărnă a depus cerere de modificare a pretențiilor din acțiune (f.d. 55), solicitând desfacerea căsătoriei, stabilirea domiciliului copiilor minori ***** și ***** cu mama Marina Țărnă și încasarea din contul reclamantului în beneficiul pârâtei a pensiei pentru întreținerea copiilor minori în mărime fixă de 2000 lei, lunar, pentru fiecare copil de la data depunerii cererii până la atingerea majoratului de către copii.

POZIȚIA PRIMEI INSTANȚE

14. Prin hotărârea din 09 februarie 2023 a Judecătorei Hîncești, sediul Central, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de Andrei Țărnă. S-a desfăcut căsătoria încheiată între Andrei Țărnă și Marina Țărnă, înregistrată de către Primăria *****, r-nul *****, la ***** *****, sub numărul *****. S-a încasat de la Andrei Țărnă și Marina Țărnă în beneficiul statului, taxa de stat la eliberarea certificatului de divorț în mărime de a câte 100 (una sută) lei, de la fiecare parte. În rest, cererea de chemare în judecată a fost respinsă, ca fiind neîntemeiată. S-a admis parțial acțiunea reconvențională depusă de Marina Țărnă. S-a stabilit domiciliul copiilor minori ***** *****, anul nașterii ***** ***** și *****Țărnă, anul nașterii ***** *****, cu mama–Marina Țărnă. În rest, acțiunea reconvențională, a fost respinsă, ca fiind neîntemeiată.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE APEL

15. La 09 martie 2023, Andrei Țărnă, reprezentat de avocatul Miroslav Cauș, a declarat apel împotriva hotărârii din 09 februarie 2023 a Judecătorei Hîncești, sediul Central, solicitând acestuia, casarea parțială a hotărârii contestate și anume în partea respingerii cerinței reclamantului privind încasarea din contul lui Andrei Țărnă în beneficiul Marinei Țărnă a pensiei de întreținere a copiilor minori și pronunțarea unei noi decizii prin care a dispune încasarea din contul lui Andrei Țărnă în beneficiul Marinei Țărnă a pensiei pentru întreținerea copiilor minori, în mărime de 2000 de lei pentru fiecare copil, începând cu data depunerii cererii de chemare în judecată și pînă la atingerea majoratului copiilor.

POZIȚIA INSTANȚEI DE APEL

16. Prin decizia din 21 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins apelul declarat de Andrei Țărnă, reprezentat de avocatul Miroslav Cauș, și s-a menținut hotărârea din 09 februarie 2023 a Judecătorei Hîncești, sediul Central.

17. Pentru a decide astfel, reținând particularitățile și circumstanțele speței, Curtea de Apel Chișinău a notat că, întreținerea materială a copiilor minori este o obligație fundamentală, consfințită în art. 48 alin. (2) din Constituția

Republicii Moldova, care expres stabilește că părinții au îndatorirea de a asigura creșterea, educația și instruirea copiilor. Or, creșterea, educația și instruirea copiilor este posibilă numai în condițiile exercitării corespunzătoare a obligațiilor părintești de întreținere materială a acestora.

Instanța de apel a remarcat că, în acțiunea reconvențională, Marina Țărnă nu a solicitat încasarea pensiei de întreținere pentru copiii minori din contul tatălui, la fel, în ședința de judecată reprezentantul acesteia, avocatul Margareta Badea a confirmat că Marina Țărnă nu insistă ca pensia de întreținere să fie încasată pe cale judecătorească din contul lui Andrei Țărnă.

Astfel, Curtea de Apel Chișinău a menționat că instanța de fond a reținut în mod temeinic că părinții au datoria de a compensa cheltuielile pentru întreținerea copilului minor și doar în caz de litigii privind achitarea pensiei de întreținere, instanța judecătorească stabilește cuantumul acesteia pentru copiii minori, pe când în speță, un asemenea litigiu lipsește, nefiind necesară intervenția instanței, Andrei Țărnă fiind de acord să participe la întreținerea copiilor minori.

Instanța de apel a indicat că, nu pot fi reținute prevederile art. 98 din Codul familiei, invocate de apelant în susținerea cerinței privind încasarea pensiei alimentare, or, conform normei indicate persoana care are dreptul la întreținere poate porni o acțiune privind încasarea pensiei de întreținere, indiferent de termenul care a trecut de la momentul apariției dreptului respectiv. Iar, la caz Marina Țărnă nu a solicitat stabilirea unei pensii alimentare pe cale judecătorească.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE RECURS

18. La 10 ianuarie 2024, Andrei Țărnă, reprezentat de avocatul Miroslav Cauș, a depus recurs împotriva deciziei din 21 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia, casarea parțială a deciziei instanței de apel și hotărârii instanței de fond, în partea respingerii cerinței reclamantului/recurentului privind încasarea din contul lui Andrei Țărnă în beneficiul Marinei Țărnă a pensiei de întreținere a copiilor minori și pronunțarea în această parte o nouă decizie prin care să fie dispusă încasarea din contul lui Andrei Țărnă în beneficiul Marinei Țărnă a pensiei pentru întreținerea copiilor minori în mărime de 2000 de lei pentru fiecare copil, începând cu data depunerii cererii de chemare în judecată și până la atingerea majoratului acestora.

SOLICITAREA RECURENTULUI

19. În motivarea recursului a menționat că, instanța de fond, cât și instanța de apel au respins neîntemeiat pretenția cu privire la încasarea din contul său în beneficiul pârâtei /intimatei a pensiei pentru întreținerea copiilor minori,

prin ce au fost încălcate normele de drept material și anume dispozițiile art. 97 din Codul familiei. A indicat că afirmația Marinei Țărnă precum că nu pretinde pensie de întreținere este falsă și nu corespunde adevărului, deoarece intimata /pârâta s-a adresat cu cererea privind încasarea pensiei de întreținere de la Andrei Țărnă către autoritățile de protecție a copilului din ***** (Biroul de Protecție tineret). La momentul actual a fost impus să achite întreținere față de copiii săi în mărime de ***** de euro pentru fiecare copil, în baza unei dispoziții a ***** privind recuperarea indemnizațiilor de întreținere din contul părintelui aflat separat de copii. Nu este de acord cu această dispoziție, deoarece nu este o instanță judecătorească, iar căsătoria a fost desfăcută de către instanțele de judecată a Republicii Moldova. Prin urmare, recurentul consideră că, există divergența privind cuantumul pensiei de întreținere, deoarece el solicită ca anume instanța de judecată să se pronunțe prin hotărâre judecătorească asupra cuantumului pensiei de întreținere.

20. La 23 aprilie 2024, Curtea Supremă de Justiție a expediat intimetei Marina Țărnă și intervenientului accesoriu Direcția de Asistență Socială și Protecție a Familiei Hîncești, copia recursului declarat de Andrei Țărnă, reprezentat de avocatul Miroslav Cauș, și s-a comunicat dreptul de depunere, în termen de până la o lună, a referinței, cu expunerea asupra obiecțiilor materiale și procedurale invocate în cererea de recurs (f. d. 116). Intimata Marina Țărnă și intervenientului accesoriu Direcția de Asistență Socială și Protecție a Familiei Hîncești în termenul acordat nu au depus referință.

TERMENUL DE DECLARARE A RECURSULUI

21. Art. 434 al Codului de procedură civilă prevede următoarele:

„Recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.”

22. **Referitor la termenul de depunere a recursului, Completul de judecată a Curții Supreme de justiție atestă că,** Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 21 noiembrie 2023 și a expediat-o, prin intermediul poștei electronice reprezentantului apelantului Andrei Țărnă, avocatul Miroslav Cauș, la 28 decembrie 2023, fapt confirmat prin extrasul din poșta electronică atașat la materialele cauzei (f. d. 101). Astfel, recursul declarat de Andrei Țărnă, reprezentat de avocatul Miroslav Cauș, la 10 ianuarie 2024, este în termen.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

23. Art. 434 al Codului de procedură civilă prevede următoarele:

„Recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.”

24. Art. 433 alin. 1, lit. a) din Codul de procedură civilă relevă că:

„Cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (1)”

25. Art. 431 alin. 1, 2 din Codul de procedură civilă reglementează că:

„ Recursul este admis dacă:

a) interpretarea legii din hotărârea contestată este contrară jurisprudenței uniforme a Curții Supreme de Justiție;

b) prin admiterea recursului, se schimbă sau se consolidează jurisprudența Curții Supreme de Justiție;

c) a fost admis neîntemeiat un apel introdus tardiv sau a fost respins ca fiind tardiv un apel depus în termen;

d) hotărârea sau decizia vizează drepturile persoanei care nu a fost atrasă în proces;

e) hotărârea sau decizia este arbitrară ori se bazează în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor;

f) instanța nu a fost compusă potrivit legii sau hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

(2) Temeiurile menționate la alin. (1) lit. d)–f) pot fi invocate în recurs doar dacă au fost invocate în apel sau dacă încălcarea a avut loc în instanța de apel.”

26. Art. 440 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă stipulează că:

„ În cazul în care se constată existența unuia dintre temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători, printr-o încheiere irevocabilă adoptată în lipsa părților, declară recursul inadmisibil. Încheierea privind inadmisibilitatea recursului, care conține sumar faptele cauzei, motivele și temeiul inadmisibilității, se publică pe pagina web oficială a Curții Supreme de Justiție și se expediază părților”

MOTIVAREA INSTANȚEI

27. Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă.

28. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 din Codul de procedură civilă (în redacția Legii nr. 246 din 31 iulie 2023, în vigoare de la 01 septembrie 2023).

29. Din analiza recursului declarat de Andrei Țărnă, reprezentat de avocatul Miroslav Cauș, rezultă că, drept temei de declararea a recursului au fost invocate prevederile art. 432 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă prin admiterea recursului, se schimbă sau se consolidează jurisprudența Curții Supreme de Justiție.

30. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a hotărârii contestate, or, motivele invocate în cererea de recurs sunt similare celor

invocate în cadrul judecării anterioare a cauzei, asupra cărora instanța de apel s-a pronunțat corespunzător cu respectarea prevederilor legale.

31. De asemenea, motivele menționate în cererea de recurs sunt similare celor invocate în cadrul judecării anterioare a cauzei, asupra cărora instanța de apel, s-a pronunțat corespunzător cu respectarea prevederilor legale.

32. Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, relatarea repetată a situației (redată în cererea de chemare în judecată), nu constituie temei de casare a deciziei contestate, or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are un caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

33. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție remarcă că potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII din Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele ierarhic inferioare. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

34. În contextul prevederilor art. 432 alin. (2) din Codul de procedură civilă, în cazul invocării inclusiv în recurs de către recurent a temeiurilor conținute la art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs verifică sub aspectul dat temeiurile recursului.

35. La acest aspect, Curtea Europeană a Drepturilor Omului, în jurisprudența sa constantă, statuează că, dreptul de acces la instanță nu este absolut. Există limitări implicit admise (cauza Golder împotriva Regatului Unit, p. 38, cauza Stanev împotriva Bulgariei (MC), p. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (cauza Luordo împotriva Italiei, p. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (cauza Levages Prestations Services împotriva Franței, p. 45). Procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6§1 (cauza Helmers c. Suediei, 09 octombrie 1991).

36. Din considerentele redată, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează că recursul declarat de Andrei Țărnă, reprezentat de avocatul Miroslav Cauș, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului și drept urmare prin prisma art. 433 alin. (1) lit. a), urmează a fi considerat inadmisibil.

37. Din aceste motive, în conformitate cu art. art. 431 alin. (1) și (2), art. 433 alin. (1) lit. a), 440 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Declară ca inadmisibil recursul depus de către Andrei Țărnă, reprezentat de avocatul Miroslav Cauș, împotriva deciziei din 21 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Ion Malanciuc

Mariana Ursachi